

แนวทางการพัฒนาระบบบริหารจัดการงานวิจัย
ของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
สู่ความเป็นเลิศด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาชุมชนท้องถิ่น

THE GUIDELINE TO DEVELOP RESEARCH MANAGEMENT SYSTEM
OF PHRANAKHON RAJBHAT UNIVERSITY
TOWARD EXCELLENCE UNIVERSITY FOR COMMUNITY DEVELOPMENT

ณรงค์ศักดิ์ จักรกรณ์*

Narongsak Jakkorn

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร กรุงเทพฯ ประเทศไทย

Research and Development Institute Phranakhon Rajabhat University, Bangkok, Thailand

jukrkorn@hotmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอ แนวทางการพัฒนาระบบบริหารจัดการงานวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร สู่ความเป็นเลิศด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาชุมชนท้องถิ่น วิธีการศึกษา ใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมจัดประชุมเชิงปฏิบัติการอย่างต่อเนื่อง ผ่านการประเมินระบบบริหารจัดการงานวิจัย การถอดบทเรียนแนวปฏิบัติที่ดี การออกแบบระบบการบริหารจัดการที่สอดคล้องกับบริบทและเงื่อนไข ของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร จากกระบวนการดังกล่าว ทำให้ได้แนวทางและแผนงานในการปรับปรุงและพัฒนาระบบการบริหารจัดการงานวิจัยรวมทั้งเกิดกลไกและระบบการบริหารจัดการงานวิจัยที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นกว่าเดิม เช่น ยุทธศาสตร์การวิจัย หน่วยจัดการงานวิจัย ระบบการพัฒนานักวิจัย แนวทางการประเมินผลกระทบของงานวิจัย แนวทางการบูรณาการงานวิจัยกับพันธกิจหลักด้านอื่น ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการงานวิจัย เป็นต้น ซึ่งจะทำให้ระบบการบริหารจัดการงานวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครในการผลิตงานวิจัยที่ก่อประโยชน์กับการพัฒนาท้องถิ่น รวมทั้งเป็นประโยชน์ในการให้มหาวิทยาลัยราชภัฏอื่นได้เรียนรู้และประยุกต์ใช้ต่อไป

คำสำคัญ: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ระบบการบริหารจัดการงานวิจัย การพัฒนางานวิจัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

ABSTRACT

The primary objective of this research to develop Research Management System of Phranakhon Rajabhat University (PNRU) toward Excellence University for Community Development. Data and insightful information were drawn from, the series of workshops and training courses

during 2016-2017. The variety of learning intervention programs, study visit, strategic planning, plans implementation, monitoring and supporting as well lesson learned summarization, have been integrated for building up Research Management Capability of PNRU. The outcomes are new research strategy, emerging of Research Management Unit (RMU), Community Based Research, improved regulation, and action plan for improving the whole of research eco-system, as well indicator for assessing successful. The whole change of research management system of Phranakhon Rajabhat University continues to implement to meet the dynamic goal of Excellence University for Community Development. The concept and process can be applied to other Rajabhat University also.

Keyword: Phranakhon Rajabhat University, Research Management System, Community Based Research Development

บทนำ

เจตนารมณ์ของการจัดตั้งมหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศ รวมทั้งมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร คือ “เป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น” โดยกำหนดไว้ใน พระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร พ.ศ. 2547 มาตรา 7 ยิ่งกว่านั้น สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณบดินทรเทพยวรางกูร ได้เน้นย้ำให้มหาวิทยาลัยราชภัฏ มีบทบาทในการสร้างความรู้ ที่เป็นประโยชน์ต่อท้องถิ่น เป็นกลไกสำคัญ ในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น อย่างไรก็ตาม การดำเนินการให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ดูเหมือนยังไม่ปรากฏผลเชิงประจักษ์ชัดเจนนัก ในหลายมหาวิทยาลัยราชภัฏ รวมทั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ยังไม่สามารถแสดงให้เห็นถึงผลการดำเนินงาน ที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นที่เป็นรูปธรรมชัดเจน มีบางมหาวิทยาลัยราชภัฏที่สามารถยืนยันกับสังคมได้บ้างแต่ยังไม่ชัดเจน

มหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศ ได้ลงนามความร่วมมือกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) เมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2558 เพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาระบบบริหารการวิจัยสู่ความเป็นเลิศ เพื่อพัฒนาลังคมชุมชนท้องถิ่น ทั้งนี้เพราะต่างเข้าใจดีว่างานวิจัยเป็นต้นทาง สู่การสร้างคนและความรู้และ

บูรณาการสู่พันธกิจอื่น ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาสังคม ชุมชนท้องถิ่นได้อย่างเป็นรูปธรรม ผลจากการทำงานภายใต้โครงการความร่วมมือในช่วงปี 2559-2560 กรอบแนวคิด (Conceptual Framework) ในการพัฒนาระบบบริหารจัดการงานวิจัยทั้งระบบ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ได้นำกรอบแนวคิดดังกล่าว มาดำเนินการพัฒนาระบบบริหารจัดการงานวิจัย เพื่อให้สามารถตอบสนอง ต่อเจตนารมณ์ของการจัดตั้งมหาวิทยาลัยราชภัฏ การดำเนินการดังกล่าว ทำให้มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร มีทั้งกลไกและระบบการบริหารจัดการงานวิจัย เพื่อเดินทางสู่เป้าหมาย คือ เป็นมหาวิทยาลัยที่เป็นเลิศด้านการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น ในบทความนี้ต้องการนำเสนอ แนวทางการพัฒนาระบบบริหารจัดการงานวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร สู่ความเป็นเลิศด้านการวิจัยเพื่อการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น โดยคาดหวังว่าจะเป็นแนวทางให้มหาวิทยาลัยราชภัฏอื่น ๆ นำไปประยุกต์ใช้ต่อไป

กรอบแนวคิดในการพัฒนาระบบบริหารจัดการงานวิจัยสู่ความเป็นเลิศด้านการพัฒนาท้องถิ่น

การขับเคลื่อนงานวิจัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นในประเทศไทยนั้นผู้บุกเบิก คือ สำนักงานกองทุนสนับสนุน

การวิจัยในปี 2541 โดย สนับสนุนทุนรูปแบบใหม่ให้คนในชุมชนท้องถิ่นได้เรียนรู้ ลงมือปฏิบัติการวิจัยและใช้ประโยชน์จากผลงานวิจัยไปในทางแก้ไขปัญหาของชุมชนท้องถิ่น ในหลากหลายมิติ รวมทั้งการใช้นักวิจัยเป็นเครื่องมือในการสร้างความเปลี่ยนแปลงอย่างมีแผนงานภายใต้หลักการที่ว่ามุ่ง “สร้างสรรค์ปัญญาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น” เพื่อการสนับสนุนงานวิจัยประเภทนี้ได้มุ่งเน้นสนับสนุนให้คนท้องถิ่นได้สร้างความรู้บนพื้นที่ทางภูมิสังคมและนิเวศวิทยาของท้องถิ่น ตลอดจนการสร้างกลไกในการจัดการปัญหาของตนเอง โดยยึดถือความต้องการวิจัยของชุมชนท้องถิ่นเป็นสิ่งที่ต้องและให้คนในชุมชนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการวิจัยทุกขั้นตอน จนได้ข้อสรุปหรือแนวทางเพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหา ตลอดจนการเป็นฐานข้อมูลความรู้เพื่อนำไปสู่การจัดการปัญหาในหลากหลายรูปแบบ (สินธ์ สโรบล, 2544) งานวิจัยแบบนี้เรียกว่า “งานวิจัยเพื่อท้องถิ่น” (Community Based Research : CBR) โดยเปลี่ยนบทบาทชาวบ้านจากการ “เป็นกลุ่มตัวอย่าง” มาเป็น “นักวิจัยชุมชน” ทำหน้าที่ เก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล สรุปผล และนำไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาชุมชน หลังจากดำเนินการมาไ้ระยะหนึ่ง จนกระทั่งปี 2545 สกว. ได้สนับสนุนให้เกิดการเชื่อมโยง การทำงานกับกลุ่มนักวิชาการในสถาบันการศึกษาโดยสนับสนุนให้นักวิชาการจากมหาวิทยาลัยมาทำงานวิจัยร่วมกับชุมชน โดยมีเป้าหมายเพื่อการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น (กาญจนา ทองหัว, 2560)

อย่างไรก็ตาม ประสบการณ์เชิงทดลองการบริหารงานวิจัยที่มีมากกว่า 10 ปี ของงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นทำให้ สกว. ได้ปรับเปลี่ยนให้งานวิจัยเพื่อท้องถิ่นให้เป็นอีกฝ่ายหนึ่งของโครงสร้างการบริหารงานวิจัยขององค์กร รวมทั้งการดำเนินงานพัฒนารวมทั้งการติดตามสนับสนุน และทดลองปฏิบัติการตามชุมชนท้องถิ่น มากกว่า 1,000 โครงการทั่วประเทศ อาจกล่าวได้ว่า “งานวิจัยเพื่อท้องถิ่น” (Community-Based Research) เป็นหนึ่งในนวัตกรรมการวิจัยทางเลือก

ของชุมชนท้องถิ่นที่คนในชุมชนท้องถิ่นสามารถเข้าถึงระบบการสนับสนุนและใช้งานวิจัยเป็นเครื่องมือทำงานของชุมชนท้องถิ่นในหลากหลายระดับได้อีกช่องทางหนึ่งของระบบสนับสนุนการวิจัยของประเทศไทย และจากการพัฒนางานของงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นดังกล่าวนี้เองทำให้งานวิจัยประเภทนี้ถูกใช้ไปในการปรับกระบวนการทัศน์การทำงานพัฒนาของหน่วยงานภาคประชาสังคมและหน่วยงานราชการ อีกทั้งเป็นที่ยอมรับของเครือข่ายการพัฒนาสังคม และเครือข่ายวิชาการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นเป็นอย่างดี

ในทางวิชาการแล้ว “งานวิจัยเพื่อท้องถิ่น” อาจนับได้ว่าเป็นหนึ่งในแนวคิด ทฤษฎีและวิธีการจากสำนักวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) รูปแบบหนึ่งที่เน้นให้คนชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการดำเนินงานวิจัย โดยเน้นการปฏิบัติการในขั้นตอนต่างๆ ของกระบวนการวิจัยที่มีความโดดเด่นและมีลักษณะเฉพาะที่ค่อนข้างใหม่และเป็นวิธีวิจัยล่าสุดของสังคมไทย อันอาจกล่าวได้ในฐานะที่เป็นทั้ง กระบวนทัศน์ (paradigm) วิธีวิทยา (methodology) และวิธีการ (method) ในการใช้เป็นเครื่องมือ เพื่อแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ ที่มีลักษณะของการข้ามพรมแดนทางความรู้ให้กับศาสตร์ต่างๆ ทางสังคมศาสตร์ และศาสตร์สาขาอื่น ๆ (Stringer, 1999)

แนวคิดเกี่ยวกับ “งานวิจัยเพื่อท้องถิ่น” เป็นแนวคิดของการปรับเปลี่ยนเชิงกระบวนทัศน์ที่มุ่งเน้นการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาชุมชนท้องถิ่น จากในอดีตที่ผ่านมาชาวบ้านถูกทำให้เชื่อว่าการสร้างความรู้เป็นเรื่องของนักวิชาการอาจารย์มหาวิทยาลัย เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบตามกระทรวง ทบวง กรมที่เกี่ยวข้อง กระบวนการสร้างความรู้ได้เข้ามาเกี่ยวข้องกับชาวบ้านในลักษณะที่ชาวบ้านเป็นผู้ถูกวิจัย ถูกเก็บข้อมูล ถูกสังเกตเท่านั้น และชาวบ้านอีกเช่นกันที่ถูกใช้เป็นเครื่องมือการสร้างผลงานทางวิชาการให้นักวิจัยจนแทบไม่มีที่ว่างให้ชาวบ้านในฐานะผู้สร้างความรู้ ทั้ง ๆ ที่ชาวบ้านย่อมจะเข้าใจตัวเองมากที่สุด และปัญหาของชาวบ้านมีหลากหลาย

ต้องการงานวิจัยเป็นเครื่องมือเพื่อหาคำตอบหรือทางเลือกที่เหมาะสม ดังนั้นหากตั้งคำถามต่อไปว่า “อย่างไรชาวบ้านจะเป็นผู้ริเริ่มงานวิจัยและได้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัย” งานวิจัยควรมีแนวทาง ดังต่อไปนี้

1. โจทย์วิจัยหรือประเด็นปัญหาหรือเรื่องที่ทำวิจัยต้องเป็นเรื่องที่ชาวบ้านต้องการ
2. ชาวบ้านต้องเข้าร่วมกระบวนการวิจัยอย่างเข้มข้นและร่วมดำเนินการอย่างเหมาะสม
3. ผลงานวิจัยต้องเน้นทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงที่ชาวบ้านเห็นได้อย่างเป็นรูปธรรม
4. ผลการเปลี่ยนแปลงต้องนำไปสู่การร่วมสร้างจิตสำนึกใหม่ในการพัฒนาท้องถิ่น

ด้วยเหตุนี้ แนวคิดเพื่อการวิจัยเพื่อท้องถิ่น (Concept of Community-Based Research) อันเป็นผลจากการทดลองสร้างระบบคิด ค้นหาวิธีการ ทดลองวิธีการปฏิบัติ และสรุปประสบการณ์ เพื่อค้นหาแนวทางการพัฒนาที่รูปธรรม

จากการถอดบทเรียนแนวปฏิบัติที่ดีมีตัวอย่างมหาวิทยาลัยสนับสนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาสังคมชุมชนท้องถิ่นที่นำมาเป็นตัวอย่างได้ เช่น (พัชริน ดำรงกิตติกุล, 2560)

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีนโยบาย 1 หลักสูตร 1 ชุมชนในพันธกิจมหาวิทยาลัย 4 ด้าน โดยอาจารย์เขียน Proposal บูรณาการกับ มคอ.3 ทำวิจัยร่วมกับการเรียนการสอน นิสิตเขียนโครงการการทำงานวิจัยกับชุมชน ปีละ 60-70 โครงการ มีนิสิตเข้าร่วมงานนี้ประมาณ 800 คน บูรณาการกับรายวิชา นิสิตเรียนรู้ทักษะการสื่อสาร ประเมิน ทฤษฎี 40% ปฏิบัติ 60% ลงพื้นที่ 5 สัปดาห์ ปัจจุบันได้นำไปใช้ในหลักสูตรการศึกษาทั่วไป (GE) กำลังขับเคลื่อน Scholarship of Teaching บูรณาการข้ามศาสตร์ ปรับโจทย์จาก ความสนใจนักวิชาการ เป็นโจทย์ชาวบ้าน ได้รับเสียงสะท้อนที่ดีจากนักศึกษา มีจิตอาสาและมีจิตวิญญาณรักชุมชน

มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ได้พัฒนาและสนับสนุนการวิจัยและสร้างนวัตกรรมที่ตอบสนอง

ความต้องการเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาพื้นที่ และชุมชนท้องถิ่น โดยเน้น 3 ประเด็นที่สำคัญคือ 1) การวิจัยเพื่อการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ 2) การวิจัยเพื่อสร้างความรู้และความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน 3) การวิจัยเพื่อพัฒนาชุมชน/พื้นที่โดยใช้กระบวนการวิจัยที่ชุมชนมีส่วนร่วม พัฒนาระบบจัดการงานวิจัยของมหาวิทยาลัยในการบริหารจัดการงานวิจัยทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ รวมทั้งเชื่อมโยงงานวิจัยในเกิดประโยชน์กับการบริการเรียนการสอนและบริการของมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยพะเยา มีนโยบาย 1 อำเภอบูชา 1 โครงการวิจัย โดยพัฒนารอบโจทย์การสนับสนุนการวิจัย ควบคู่กับการจัดกิจกรรมเพื่อทำความเข้าใจและกระตุ้นความสนใจงานการทำงานวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่ อาทิ โครงการ “Creative Café” และ “ABC เยี่ยมคณะ” (ABC คือ Area Based Collaborative Research) มีการขยายฐานนักวิจัยรุ่นใหม่ของมหาวิทยาลัยผ่านการให้ทุนเพื่อพัฒนาพื้นที่จำนวนปีละ 100 คน รวมทั้งผลักดันให้มีการบรรจุงานวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่อยู่ในแผนยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย และการยกระดับสำนักงานความร่วมมือเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่แบบสร้างสรรค์ (AB-Creative Center) เป็นศูนย์ “เครือข่ายความร่วมมือเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่แบบสร้างสรรค์” เทียบเท่ากองบริหารงานวิจัยในโครงสร้างมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ ได้พัฒนาระบบบริหารจัดการวิจัย เริ่มจากการประเมินสถานภาพองค์ความรู้ จังหวัดอุดรดิตถ์ ทุกฝ่ายร่วมทำวิสัยทัศน์พัฒนาจังหวัด จากองค์ความรู้ 11 ด้าน วิเคราะห์ว่าขาดองค์ความรู้อะไร ด้วยกระบวนการนี้ทำให้ได้โจทย์วิจัยเพื่อพัฒนาชุมชนท้องถิ่น ที่มีความสำคัญจริงซึ่งทำวิจัยโดยคนท้องถิ่น จากนั้นนำโจทย์วิจัยที่มีระดับความซับซ้อนแตกต่างกัน ไปให้นักศึกษาปริญญาตรีและปริญญาโททำวิจัย เป็นการทำงานวิจัยร่วมกันกับทุกคณะในมหาวิทยาลัย จากเดิมการวิจัยเป็นเฉพาะบุคคล เมื่อมีการบริหารจัดการวิจัยกระจายทั่วทุกคณะ จึงมีการทำฐานข้อมูลจังหวัด ด้วยการเก็บข้อมูลระดับ

ครัวเรือน ทำให้มองเห็นสถานการณ์ปัญหาของแต่ละตำบล มีโจทย์วิจัยเป็นชุดโครงการ เช่น ระบบบริหารธุรกิจข้าวอินทรีย์ มีนักวิจัยจากทุกคณะมาร่วมทำวิจัย โดยให้นักศึกษาทำวิจัยจากโจทย์จริงเหล่านี้ เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน ร่วมกับการเรียนรู้จากภูมิปัญญาชาวบ้าน อาทิ คณะครุศาสตร์ เรียนรู้จากการถ่ายทอดภูมิปัญญาข้าวอินทรีย์ เทคนิคการโยนข้าว และคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม ทำวิจัยเครื่องมือการเกษตรร่วมกับภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยมีศูนย์บูรณาการวิจัยเพื่อรับใช้สังคม เป็นหน่วยประสานงานการบริหารจัดการวิจัยเชื่อมโยงพันธกิจภายในมหาวิทยาลัยกับการสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ในจังหวัด

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีหน่วยขับเคลื่อน CMU Socially-engaged scholars โดยอาจารย์และผู้บริหารเริ่มทำงาน “วิชาการรับใช้สังคม” ในลักษณะงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นโดยเฉพาะในระดับคณะ และสาขาวิชา ทำงานบริการแบบมีส่วนร่วมกับการเรียนการสอน บนฐานชุมชน สร้างการเปลี่ยนแปลงในชุมชนท้องถิ่นอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งมีเครือข่ายความร่วมมือกับแหล่งทุนวิจัย คือ ฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่น สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยมาตั้งแต่ปี 2541 และงาน ABC สกว. มาตั้งแต่ปี 2548 รวมทั้ง แหล่งทุนวิจัยอื่น ๆ ทั้งภาครัฐและองค์กรเอกชน ตลอดจนองค์กรนานาชาติ

การพัฒนากรอบแนวคิดในการพัฒนาระบบบริหารจัดการงานวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ประยุกต์จากผลการศึกษาในโครงการพัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการงานวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศ ภายใต้โครงการความร่วมมือ มรภ.-สกว. ที่ทำให้ได้กรอบแนวคิด ในการพัฒนาระบบการบริหารจัดการงานวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศ ที่มี 5 องค์ประกอบหลัก คือ 1) องค์ประกอบพื้นฐาน 2) ปัจจัยนำเข้า/ทรัพยากร 3) กระบวนการ 4) ผลลัพธ์/

ผลกระทบ และ 5) บรรยากาศการเรียนรู้ และค่านิยม (ณรงค์ศักดิ์ จักรกรณและคณะ, 2560)

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ได้นำมาประยุกต์และจัดทำเป็นกรอบแนวคิดในการพัฒนาระบบการบริหารจัดการ ของมหาวิทยาลัย โดยการประเมินบริบทเงื่อนไขของพระนคร ผสมผสานกับแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารจัดการงานวิจัยจากการเรียนรู้กับเครือข่าย นำมาออกแบบจำลองการพัฒนาระบบการบริหารจัดการงานวิจัย ดังแสดงในภาพที่ 1

วัตถุประสงค์การวิจัย

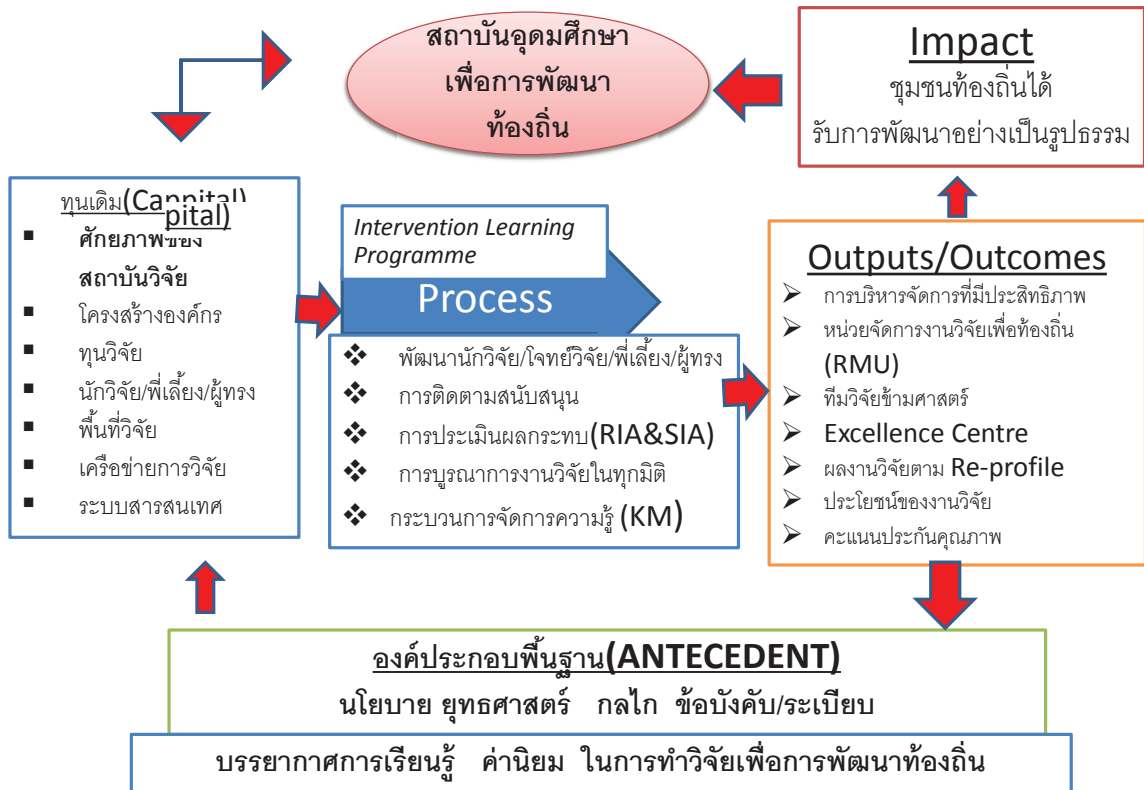
วิจัยวัตถุประสงค์หลักของการวิจัยคือ เพื่อพัฒนากลไกและระบบการบริหารจัดการงานวิจัย เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร โดยมีวัตถุประสงค์ย่อยประกอบด้วย

1. เพื่อออกแบบระบบบริหารจัดการงานวิจัยสู่ความเป็นเลิศด้านการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น
2. เพื่อพัฒนากลไกการขับเคลื่อนงานวิจัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นในระดับคณะและสถาบัน
3. เพื่อพัฒนารูปแบบการบูรณาการงานวิจัยกับภารกิจอื่น
4. เพื่อออกแบบการประเมินประโยชน์งานวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ขอบเขตของการวิจัย

กำหนดกลุ่มเป้าหมายในการวิจัย คือ กรรมการวิจัยคณะจากทุกคณะ จำนวน 45 คน มาร่วมกันในการระดมความคิด เพื่อการให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยแต่ในบทความนี้เสนอผลการศึกษาในส่วนของ แนวทางการพัฒนาระบบบริหารจัดการงานวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการพัฒนาระบบบริหารจัดการงานวิจัย
ของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ที่มา : ประยุกต์จากกรอบแนวคิดในการพัฒนาระบบบริหารจัดการงานวิจัยมหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศ

ระเบียบวิธีวิจัย

วิธีวิจัย ประยุกต์ใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม กระบวนการศึกษาใช้การจัดประชุมร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทำการประเมินตนเอง ศึกษาดูงานถอดบทเรียนแนวปฏิบัติที่ดี การออกแบบ

ระบบการบริหารจัดการที่สอดคล้องกับบริบทและเงื่อนไข ของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร จัดทำแผนการพัฒนาและดำเนินการตามแผน สรุบบทเรียน ดังแสดงในภาพที่ 2

ภาพที่ 2 วิธีการออกแบบแผนพัฒนาระบบบริหารจัดการงานวิจัย

สรุปผลการวิจัย และอภิปรายผลการวิจัย

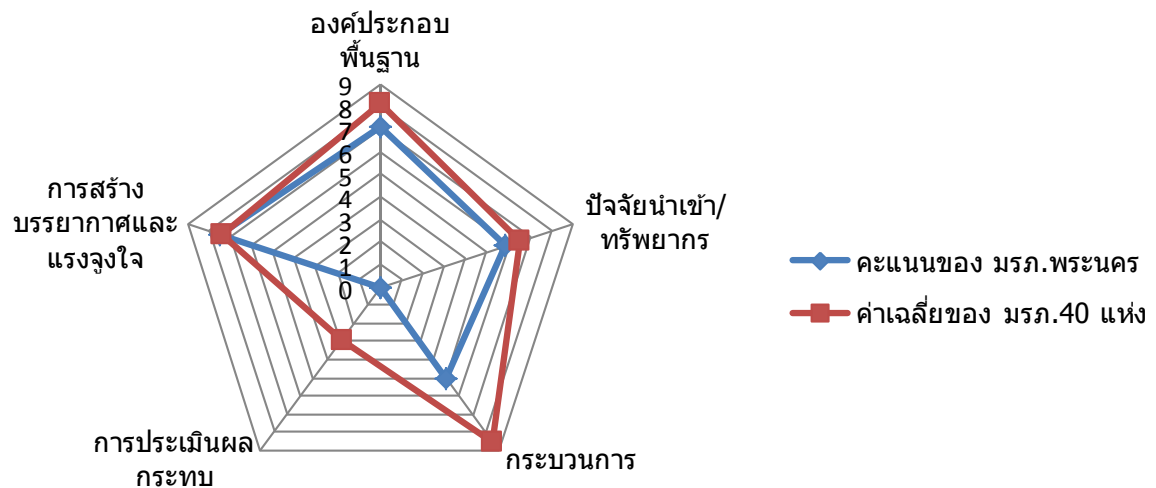
สรุปผลการวิจัย

1. คะแนนการประเมินตนเองเกี่ยวกับการบริหารจัดการงานวิจัยในภาพรวมพบว่าคะแนนที่มีระดับต่ำคือองค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้าและทรัพยากร องค์ประกอบด้านกระบวนการ และองค์ประกอบด้านการประเมินผลกระทบของงานวิจัย ซึ่งจะต้อง

มีการพัฒนาอย่างเร่งด่วน ในส่วนของคะแนนด้านองค์ประกอบพื้นฐาน และการสร้างบรรยากาศและแรงจูงใจ ก็ต้องมีการปรับปรุงในบางประการ เพื่อให้มีประสิทธิภาพและชัดเจนมากขึ้น รายละเอียดของคะแนนภาพรวมของแต่ละองค์ประกอบแสดงในตารางที่ 1 และภาพที่ 3

ตารางที่ 1 ภาพรวมคะแนนการประเมินระบบบริหารจัดการงานวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

องค์ประกอบ	คะแนนของ มรภ.พระนคร (เต็ม 10)	ค่าเฉลี่ยของ มรภ. 40 แห่ง
องค์ประกอบพื้นฐาน	7.10	8.08
ปัจจัยนำเข้า/ทรัพยากร	5.86	6.54
กระบวนการ	5	8.58
การประเมินผลกระทบ	0	2.91
การสร้างบรรยากาศและแรงจูงใจ	7.5	7.43

ภาพที่ 3 ภาพรวมคะแนนของแต่ละองค์ประกอบเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยมหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศ

แผนพัฒนาระบบการบริหารจัดการงานวิจัย
ของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

จากผลการประเมินตนเองทำให้ทราบว่า
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร จำเป็นต้องพัฒนาระบบ
การบริหารจัดการงานวิจัยด้านใดบ้าง โดยมีหลักคิด
ในการพัฒนา คือ หากเรื่องใดยังไม่มีต้องพัฒนาหรือ
สร้างให้มี หากมีอยู่แล้วก็ปรับปรุงให้มีความชัดเจน

เหมาะสมมากขึ้น นำแนวทางดังกล่าวมาจัดทำแผน
พัฒนาระบบบริหารจัดการงานวิจัย โดยจะดำเนินการ
ใน 3 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบพื้นฐาน ปัจจัย
นำเข้าและกระบวนการ ส่วนผลลัพธ์และผลกระทบ
ปลายทางนั้น เป็นผลจากการพัฒนาใน 3 องค์ประกอบ
แรก แผนการพัฒนาระบบบริหารจัดการงานวิจัยของ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร แสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แผนพัฒนาระบบบริหารจัดการงานวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

องค์ประกอบ	แผนงาน/โครงการ	วิธีการ	เป้าหมาย	ตัวชี้วัดความสำเร็จ
องค์ประกอบที่ 1 องค์ประกอบพื้นฐาน (Antecedent)				
นโยบาย/ยุทธศาสตร์	โครงการปรับปรุง นโยบายและยุทธศาสตร์ ด้านการวิจัย	ประชุมเชิงปฏิบัติการ ปรับปรุงยุทธศาสตร์ ด้านการวิจัย	มียุทธศาสตร์การวิจัย เพื่อการพัฒนา ท้องถิ่นที่ชัดเจน	แผนยุทธศาสตร์ได้รับ การบรรจุในแผน ของมหาวิทยาลัย
ข้อบังคับ /ระเบียบ/ ประกาศ เพื่อเป็นแนวปฏิบัติ	โครงการปรับปรุง ข้อบังคับ /ระเบียบ/ ประกาศ	ตั้งคณะทำงานปรับปรุง ระเบียบ นำเสนอมหาวิทยาลัย เพื่อประกาศใช้	พัฒนาระบบ การปรับปรุงระเบียบ ให้สามารถแก้ไขสะดวก รวดเร็ว ทันสถานการณ์	มีข้อบังคับ/ระเบียบ/ประกาศ ที่เอื้อต่อการวิจัยเพื่อการ พัฒนาท้องถิ่น ขั้นตอนการสร้าง หรือปรับปรุงระเบียบ มีความสะดวก
องค์ประกอบที่ 2 ปัจจัยนำเข้า/ทรัพยากร/ทุนด้านการวิจัย (Inputs/Resources/Capital)				
ศักยภาพ ของสถาบันวิจัย	โครงการพัฒนา ศักยภาพ สถาบันวิจัยทั้งระบบ	ศึกษาดูงาน In-house Training จัดทำคู่มือการทำงาน	สถาบันวิจัยฯ มีขีด ความสามารถในการ บริหารจัดการงานวิจัย ตามภารกิจได้อย่างมี ประสิทธิภาพ	ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ ผลการดำเนินการด้านการวิจัย เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น บุคลากร
โครงสร้างองค์กร (กลไกการขับเคลื่อน งานวิจัย)	ปรับโครงสร้าง ของกลไกการ ขับเคลื่อนงานวิจัย ของมหาวิทยาลัย ให้เหมาะสมกับการ ขับเคลื่อนงานวิจัย เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น	ศึกษาและออกแบบ โครงสร้างที่เป็นอยู่ใน ปัจจุบันกับการกิจ ในปัจจุบันและอนาคต เน้นการตอบสนอง การขับเคลื่อนงานวิจัย เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น	กลไกในโครงสร้าง ทำงานเชื่อมต่อ อย่างเป็นระบบ เกิดการบูรณาการ ระหว่าง หน่วยงาน ที่ขับเคลื่อนพันธกิจ อื่น ๆ ของมหาวิทยาลัย (สถาบันวิจัย คณะ สำนัก ศูนย์)	มีกลไกการทำงานที่เป็นระบบ เหมาะสมกับภารกิจ รวดเร็ว ยืดหยุ่น คล่องตัว ระบบการเชื่อมต่อการทำงาน ของกลไกต่าง ๆ ในโครงสร้าง มีประสิทธิภาพ มีหน่วยจัดการงานวิจัย ระดับคณะ (RMU) และทีมวิจัยข้ามศาสตร์

ตารางที่ 2 (ต่อ)

องค์ประกอบ	แผนงาน/โครงการ	วิธีการ	เป้าหมาย	ตัวชี้วัดความสำเร็จ
องค์ประกอบที่ 2 ปัจจัยนำเข้า/ทรัพยากร/ทุนด้านการวิจัย (Inputs/Resources/Capital) (ต่อ)				
ทุนวิจัย	ปรับปรุงหลักเกณฑ์ การสนับสนุนทุนวิจัย	ปรับระเบียบ	มีระเบียบหลักเกณฑ์ การสนับสนุนทุนวิจัย เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น	มีผลงานด้านการวิจัย เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นเพิ่มขึ้น
นักวิจัย/พี่เลี้ยง/ ผู้ทรงคุณวุฒิ	เพื่อจัดกลุ่มนักวิจัย พี่เลี้ยงผู้ทรงคุณวุฒิ	ออกแบบตัวชี้วัดในการ จัดกลุ่มนักวิจัยพี่เลี้ยง ผู้ทรงคุณวุฒิ	รายชื่อ นักวิจัยพี่เลี้ยง ผู้ทรงฯ ตามคลัสเตอร์ Re-Profile	ปริมาณและคุณภาพ ของนักวิจัย พี่เลี้ยงผู้ทรงฯ ตามคลัสเตอร์ Re-Profile เพิ่มขึ้น
ระบบสารสนเทศ เพื่อการบริหารการวิจัย	โครงการ พัฒนาระบบ สารสนเทศเพื่อรองรับ ระบบการบริหารจัดการ งานวิจัยสู่ความเป็นเลิศ	ดำเนินการร่วมกับมรภ. ทั่วประเทศภายใต้ โครงการความร่วมมือ มรภ.-สกว.ระยะที่ 2	มีระบบสารสนเทศ เพื่อการบริหารจัดการ งานวิจัยเพื่อการพัฒนา ท้องถิ่นที่มีประสิทธิภาพ	มีและใช้ประโยชน์ในการ วางแผนการขับเคลื่อน งานวิจัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ทุกระดับและทั้งระบบ รวมทั้งการเชื่อมต่อระหว่าง ราชภัฏ
องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการ (Process)				
กระบวนการพัฒนา ข้อเสนอโครงการ	โครงการพัฒนา ข้อเสนอโครงการวิจัย ที่สอดคล้องกับปัญหา และความต้องการของ ท้องถิ่น	จัดกระบวนการ เรียนรู้เพื่อการพัฒนา ข้อเสนอโครงการวิจัย เพื่อท้องถิ่น	ปริมาณข้อเสนอ โครงการวิจัยเพื่อการ พัฒนาท้องถิ่นในพื้นที่ รับผิดชอบ	จำนวนโครงการวิจัย ที่ได้รับการสนับสนุน จากแหล่งทุนต่าง ๆ เพิ่มขึ้น
กระบวนการประเมิน ผลกระทบงานวิจัย	โครงการออกแบบ ระบบการประเมิน ประโยชน์ของงานวิจัย	ดำเนินการร่วมกับมรภ. ทั่วประเทศภายใต้ โครงการความร่วมมือ มรภ.-สกว.ระยะที่ 2	สามารถจำแนกปริมาณ และคุณภาพรวมทั้ง ประโยชน์ของงานวิจัย ในด้านต่าง ๆ ได้ชัดเจน	หลักฐานเชิงประจักษ์ เช่น รายงานประจำปี/หนังสือ ข้อมูลเชิงเปรียบเทียบ สื่อต่าง ๆ ศูนย์ความเป็นเลิศหรือ ศูนย์เรียนรู้
กระบวนการบูรณาการ งานวิจัยกับพันธกิจอื่น ๆ ของมหาวิทยาลัย	โครงการพัฒนา รูปแบบและวิธีการ บูรณาการงานวิจัย กับพันธกิจอื่น ๆ ของมหาวิทยาลัย	กำหนดกรอบในการ จัดทำงบประมาณ แบบบูรณาการ กำหนดเป็นตัวชี้วัด ผลงานของหน่วยงาน	หน่วยงานมีแผนงาน โครงการที่บูรณาการ พันธกิจหลัก เชื่อมร้อยกัน	จำนวนโครงการบูรณาการ การทำงานตามพันธกิจ ของมหาวิทยาลัย (บูรณาการ งานวิจัย การเรียนการสอน บริการวิชาการ)
กระบวนการจัดการ ความรู้ (KM)	โครงการจัดการ ความรู้ในการ สร้างความเข้มแข็ง ด้านการวิจัย	ตั้งคณะทำงาน ของมหาวิทยาลัย เพื่อออกแบบการ จัดการความรู้ด้านต่าง ๆ สื่อบน Platform ต่าง ๆ ที่ใช้ได้สะดวก	มีองค์ความรู้ และ ตัวแบบ (Model) วิธีการ (How to) ในการก้าว ไปสู่ความเป็นเลิศ ของสถาบันอุดมศึกษา เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น	หลักฐาน เชิงประจักษ์ หนังสือ/ สื่อเพื่อการเรียนรู้ ประเภทต่าง ๆ Social Media ปริมาณการเข้าถึง / การอ้างอิง

ผลการดำเนินงานตามแผน

หลังจาก จัดทำแผนได้ทดลองดำเนินการมาประมาณ 6 เดือน เกิดการเปลี่ยนแปลง ดังต่อไปนี้

1. ปรับวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์วิจัยใหม่ ที่ให้ความสำคัญกับการวิจัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งยุทธศาสตร์ใหม่นี้ จะให้ความสำคัญกับการพัฒนา กลไกและระบบบริหารงานวิจัยให้สามารถ สนับสนุน การทำงานวิจัยเพื่อการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น มีหน่วย จัดการงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น มีระเบียบข้อบังคับเพื่อให้ สามารถดำเนินการได้ รวมทั้งการบูรณาการกับพันธกิจอื่น ของมหาวิทยาลัย

2. ปรับปรุงระเบียบหลักเกณฑ์การสนับสนุน ทุนวิจัย ซึ่งจะประกาศใช้ไม่ช้านี้ โดยจะมีการจัดเงินทุน เพื่อสนับสนุนงานวิจัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นโดยเฉพาะ มีการจัดสรรทุนให้กับคณะเพื่อพัฒนางานวิจัยเชิงพื้นที่ ภายใต้โครงการ 1 คณะ 1 พื้นที่วิจัย เป็นต้น

3. จัดตั้งหน่วยการจัดการงานวิจัยระดับคณะ เพื่อขับเคลื่อนงานวิจัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ได้มีการ พัฒนาการรวมการวิจัยคณะ ซึ่งเดิมมีหน้าที่ในการกลั่นกรอง ข้อเสนอโครงการวิจัย มาเพื่อเป็นหน่วยจัดการงานวิจัย ระดับคณะ หน้าที่จัดโครงการพัฒนาข้อเสนอโครงการ วิจัยที่ขอทุนจากกองทุนวิจัย รวมทั้งให้อำนาจในการ ให้ความเห็นเกี่ยวกับการสนับสนุนทุนวิจัย เพื่อให้มีทักษะ ในการพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัย โดยเน้นงานวิจัย ที่มีคุณภาพเหมาะสมกับการใช้ข้อกำหนดตำแหน่งทาง วิชาการ นอกจากนั้น มีหน้าที่ เป็นหน่วยจัดการงานวิจัย เชิงพื้นที่ของแต่ละคณะ เพื่อดำเนินการโครงการ 1 คณะ 1 พื้นที่วิจัย และจัดทำแผนงานการขับเคลื่อนงานวิจัย เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของแต่ละคณะ

4. การพัฒนานักวิจัยและโจทย์วิจัย ที่ผ่านมา แม้ว่าจะมีการพัฒนานักวิจัยในการทำงานวิจัยรับใช้สังคม ซึ่งมีกลุ่มนักวิจัยที่สนใจงานวิจัยด้านนี้ อยู่จำนวนหนึ่ง แต่เพื่อให้มีนักวิจัยที่มีความสามารถในการทำงานวิจัย ชุมชนมากขึ้น จึงจัดหลักสูตร การพัฒนานักวิจัย เช่น

หลักสูตรการพัฒนานักวิจัยรุ่นใหม่(ลูกไก่) หลักสูตร พี่เลี้ยงนักวิจัย (แม่ไก่) รวมทั้ง หลักสูตรด้านการพัฒนา โจทย์วิจัยเชิงพื้นที่ โดยร่วมกับ มหาวิทยาลัยราชภัฏ อุตรดิตถ์ และสถาบันคลังสมองของชาติ นอกจากนั้น ได้สร้างทีมทีมวิจัยข้ามศาสตร์ โดยจัดอบรมการขึ้นโจทย์ วิจัยเชิงประเด็นและเชิงพื้นที่ ในลักษณะชุดโครงการ เพื่อให้เกิดงานวิจัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นในมิติต่าง ๆ ที่สามารถตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของ ชุมชน มีชุดโครงการข้ามศาสตร์เกิดขึ้น เช่น แผนงาน วิจัยเรื่อง "การเสริมสร้างศักยภาพการคุ้มครองผู้บริโภค ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น" แผนงานวิจัย เรื่อง "การศึกษาระบบความสัมพันธ์ในการจัดกระบวนการ เรียนรู้ในโรงเรียนของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทางการศึกษา ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) แผนงานวิจัย เรื่อง "การพัฒนานวัตกรรมการผลิต และธุรกิจผลิตภัณฑ์กรีนพลาสติกกรีนบอร์ดแบบ ครบวงจร" เป็นต้น

5. การประเมินผลกระทบของงานวิจัย เริ่มต้น ให้แต่ละคณะคัดเลือกงานวิจัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ที่ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้วและเห็นว่า มีผลต่อการ พัฒนาท้องถิ่น ของแต่ละคณะเพื่อเป็นกรณีศึกษา ใน การฝึกฝนการประเมินผลกระทบของงานวิจัย ร่วมกับ สำนักงานกองทุนสนับสนุนงานวิจัย (สกว.) ในการจัดทำ แนวทาง/คู่มือการประเมินงานวิจัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นต่อไป

6. การบูรณาการงานวิจัยกับพันธกิจอื่น เช่น การจัดการเรียนการสอน การบริการวิชาการ และทำนุ บำรุงศิลปวัฒนธรรม จากการเรียนรู้จากมหาวิทยาลัย ราชภัฏอุตรดิตถ์ ได้แนวทาง คือ งบประมาณในการ บริหารวิชาการ นั้นโครงการบริการวิชาการ ต้องไปพัฒนา ศักยภาพของชุมชน ตามความต้องการที่เกิดขึ้นจาก งานวิจัยเท่านั้น กล่าวคือ โครงการบริการวิชาการต้องเป็น ส่วนหนึ่งของงานวิจัย ใช้ข้อมูลความต้องการของชุมชน จากโครงการวิจัย มาออกแบบโครงการบริการวิชาการ

นอกจากนั้น อาจารย์ที่ทำวิจัย ก็ได้ออกแบบการเรียนรู้ในรายวิชาที่สอนให้นักศึกษาไปทำกิจกรรมในชุมชนตามเนื้อหาในรายวิชาที่สอน เช่น ลงไปทำแผนที่ชุมชน ออกแบบป้ายต่าง ๆ ทำแผนธุรกิจ ทำบัญชีวิสาหกิจชุมชน ดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ ทำโครงการตามความต้องการของชุมชน เป็นต้น ซึ่งการทำดังกล่าว จะร้อยเรียงด้วยการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม เพราะวิถีชีวิต ภูมิปัญญา อาชีพ ประเพณี ก็คือ ศิลปะและวัฒนธรรม นั่นเอง การดำเนินการดังกล่าว จะทำให้ประหยัดงบประมาณ เวลา เป็นการบูรณาการงบประมาณ ทั้งด้าน Function Agenda และ Area Based เข้าด้วยกัน ตามนโยบายการจัดทำงบประมาณแบบบูรณาการของรัฐบาล เป็นการทำงานแบบ All in One โดยมีจุดเริ่มต้นจากงานวิจัยเพื่อการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น

7. การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครเป็น มหาวิทยาลัยนำร่องในการใช้ระบบ DRMS แต่มีได้นำมาใช้ในการบริหารจัดการงานวิจัยอย่างจริงจัง ตั้งแต่ปี 2560 เป็นต้นมา ได้ทำการทดลองใช้ ระบบ DRMS ในการส่งข้อเสนอโครงการวิจัย การปิดโครงการ และการจัดทำรายงานต่าง ๆ รวมทั้งการปรับปรุง website ของสถาบันวิจัย ให้นักวิจัยสามารถใช้ประโยชน์ได้มากยิ่งขึ้น ซึ่งสถาบันวิจัยจะดำเนินการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการงานวิจัย ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยการร่วมมือกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย และมหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศ ในการพัฒนาระบบสารสนเทศในการบริหารจัดการงานวิจัยเพื่อให้ใช้ประโยชน์ให้กว้างขวางหลากหลายยิ่งขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

การเปลี่ยนแปลง ในระบบบริหารจัดการงานวิจัยของมหาวิทยาลัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ที่กล่าวมาข้างต้น เป็นการเรียนรู้และปรับตัว เริ่มต้นจากการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ ของจากแนวปฏิบัติที่ดีของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ เช่น ประยุกต์ความรู้จากแนวปฏิบัติ

ที่ดีของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ เช่น แนวทางการขับเคลื่อนงานพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรติดกับสังคม (Utaradit Rajbhat University Engagement) มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี (พัชริน ดำรงกิตติกุล, 2560) ซึ่งจุดเริ่มต้นสำคัญ คือ การปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ (paradigm) และหาแนวทางเพื่อแสวงหาความรู้ที่ตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น โดยใช้กระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วม (Stringer, 1999)

แผนพัฒนาระบบการบริหารงานวิจัย เป็นเพียงจุดเริ่มต้น การขับเคลื่อนแผนสู่การปฏิบัติ และการประเมินผลสรุป บทเรียนเป็นเรื่องเป็นเรื่องสำคัญกว่า เพราะจะได้เรียนรู้การขับเคลื่อนแผนสู่ความสำเร็จ การเรียนรู้จากความสำเร็จหรือไม่สำเร็จ เป็นกระบวนการเรียนรู้ระหว่างการทำงาน การสรุปบทเรียนและปรับแผนตามวงจร PDCA ก็จะสร้างทักษะการทำงาน ที่จะทำให้ผู้บริหารงานวิจัยมีความชำนาญเพิ่มมากขึ้นเนื่องจากการเรียนรู้จากการปฏิบัติ และในที่สุดจะทำให้บุคลากรและหน่วยงานมีขีดความสามารถในการเรียนรู้และปรับตัว (Learning and Adapting Capability) ให้สอดคล้องกับบริบทภายนอกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

ข้อเสนอแนะ

แนวทางการพัฒนาระบบบริหารจัดการงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร มีแผนดำเนินการ 3 แผนงาน ประกอบด้วย 1) แผนพัฒนาองค์ประกอบพื้นฐาน 2) แผนพัฒนาทรัพยากรการวิจัย แผนการพัฒนาระบบการวิจัยตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ และได้ทดลองดำเนินการมาระยะหนึ่ง ได้ผลลัพธ์เป็นที่น่าพอใจ และจะนำกระบวนการพัฒนาเหล่านี้ ไปเป็นนโยบายและดำเนินการในแผนงานประจำของมหาวิทยาลัย โดยการขับเคลื่อนร่วมกันของสถาบันวิจัยและพัฒนาร่วมกับหน่วยจัดการงานวิจัย

ระดับคณะซึ่งจะทำให้จากการมีระบบบริหารจัดการที่ดี มีประสิทธิภาพ จะนำไปสู่การก่อประโยชน์ที่เป็นรูปธรรม ต่อการพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งก็คือ เป้าหมายการเป็นเลิศ ด้านการวิจัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น แนวทางและแผน

การพัฒนาระบบบริหารจัดการงานวิจัยของมหาวิทยาลัย ราชภัฏพระนครนี้สามารถนำไปเป็นแนวทางของ มหาวิทยาลัยราชภัฏอื่น ๆ ได้ด้วยเช่นเดียวกัน

REFERENCE

- Ernest, T. S. (1999). **Action research. 2nd Edition**” CA: Sage Publication.
- Thongtua, K. (2017). **Lesson learned from Experience of Supporting Scholar Researcher**. Bangkok: The Thailand Research Fund. (in Thai)
- Damrongkittikul, P. (2017). **Community based Research the new principles concept values and meaning**. Bangkok: The Thailand Research Fund. (in Thai)
- Jukrkorn, N. et al. (2017). **Research management capability building of all rajabhat University toward the excellence of community based research**" Bangkok: The Thailand Research Fund. (in Thai)
- Sarobol, S. (2001). **Research methodology for change and development: the synthesize of community based research in Thailand and foreign experience**. Bangkok: The Thailand Research Fund. (in Thai)